

вести Закон України «Про професійно-технічну освіту» у відповідність до Закону України «Про вищу освіту», внести відповідні зміни до Закону України «Про освіту»; розмежувати в нормативно-правових актах поняття «професійна освіта», «вища освіта» та «професійно-технічна освіта»; диверсифікувати професійну освіту, забезпечуючи молодь та доросле населення можливістю отримувати освіту в різноманітній формі та на різних рівнях впродовж життя, використовуючи найкращий досвід британської подальшої освіти. Запровадити новий тип навчальних закладів для працевлаштованої молоді – відкриті університети. З метою підвищення якості професійної освіти та зниження рівня безробіття серед молоді створити незалежні агенції співробітництва промисловців, уряду, системи освіти.

Література

1. Документи ЮНЕСКО про якість освіти [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.cpia.vsu.ru/docs/unesco_ustdoc.
2. Про дошкільну освіту : Закон України від 11 липня 2001 р. (зі змінами і допов.) // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 49. – Ст. 259.
3. Структура британской системы образования [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.hopala.ru>.
4. Про затвердження Концепції державної системи професійної орієнтації населення : Постанова Кабінету Міністрів України від 17 вересня 2008 р. [Електр. ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/842-2008-p>.
5. Лунькин А.Н. Национальные особенности профессионального образования Англии / А.Н. Лунькин // Профессиональное образование. Столица. – 2009. – № 1. – С. 38-39.
6. Про вищу освіту : Закон України від 01 липня 2014 р. // Голос України. – 2014. – № 148.

Саксонов Владислав Борисович,
кандидат юридичних наук, доцент,
доцент кафедри цивільно-правових дисциплін
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

КЛАСИФІКАЦІЯ САНКЦІЙ НОРМ ПРАВА ЗА СПРЯМОВАНІСТЮ НЕГАТИВНИХ НАСЛІДКІВ У ВІТЧИЗНЯНІЙ ЮРИСПРУДЕНЦІЇ В КОНТЕКСТІ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЮРИДИЧНИХ ОСІБ У НАЦІОНАЛЬНОМУ ЗАКОНОДАВСТВІ

Характеристику норми права та окремих її елементів не можна оминути при розробці будь-якого навчального видання (підручника, посібника, курсу лекцій) з теорії держави і права. Класифікація окремих елементів норми права в сучасних умовах розвитку національної юриспруденції також набуває дедалі більшого значення. При цьому види санкцій норм права розрізняють переважно за ступенем визначеності та за складом [1], а також залежно від характеру негативних наслідків, за призначенням, за сферою застосуван-

ня [2]. Ще одним критерієм, який використовують для класифікації санкцій норм права, є поділ їх за спрямованістю негативних наслідків [3]. У цьому випадку санкції норм права поділяють на особисті, які полягають у позбавленні певних особистих прав; і майнові, що передбачають втрати матеріального характеру (як правило, у грошовому еквіваленті) [4, с. 189].

Поряд із указаним слід зауважити, що в останні роки у національному законодавстві набуває подальшого розвитку інститут відповідальності юридичних осіб навіть на рівні кодексів.

Так, Податковий кодекс України передбачає відповідальність платників податків – як фізичних, так і юридичних осіб (Розділ II «Адміністрування податків, зборів, платежів», Глава 11 «Відповідальність»).

У Митному кодексі України також передбачено заходи впливу стосовно певних видів юридичних осіб, зокрема – підприємств (Розділ XV «Здійснення органами доходів і зборів контролю за окремими видами діяльності підприємств», ст. 412 «Зупинення дії та анулювання дозволу»).

Господарський кодекс України закріплює санкції, що застосовуються до суб'єктів господарювання: як до фізичних осіб – підприємців, так і до юридичних осіб (Розділ V «Відповідальність за правопорушення у сфері господарювання»).

У Кодексі законів про працю України зазначено, що «юридичні та фізичні особи – підприємці, які використовують найману працю, несуть відповідальність у вигляді штрафу» (Глава XVIII «Нагляд і контроль за дотриманням законодавства про працю», ч. 2 ст. 265 «Відповідальність за порушення законодавства про працю»).

Навіть у Кримінальному кодексі України декілька років тому було закріплено Розділ XIV-1 «Заходи кримінально-правового характеру щодо юридичних осіб» (Кодекс доповнено розділом XIV-1 згідно із Законом № 314-VII від 23.05.2013 із урахуванням змін, внесених Законом № 1207-VII від 15.04.2014), що стало суттєвою новацією у законодавстві. Так, у ст. 96-6 КК України «Види заходів кримінально-правового характеру, що застосовуються до юридичних осіб», зазначено «1. До юридичних осіб судом можуть бути застосовані такі заходи кримінально-правового характеру: 1) штраф; 2) конфіскація майна; 3) ліквідація».

При цьому не всі заходи, що застосовуються до юридичних осіб, мають майнову спрямованість. Водночас їх не можна віднести і до санкцій особистого характеру, що полягають у позбавленні або обмеженні певних особистих прав, які не можуть належати юридичним особам априорі. Тим більше, якщо йдеться не тільки про зупинення дії та анулювання дозволу (ст. 412 Митного кодексу України), ліцензії (ст. 16 «Анулювання ліцензії» Закону України «Про ліцензування видів господарської діяльності» від 2 березня 2015 року № 222-VIII), патенту (ст. 239 Господарського кодексу України), а й про примусову ліквідацію (ст. 96-6 Кримінального кодексу України), примусовий поділ (ст. 53 «Примусовий поділ» Закону України «Про захист еконо-

мічної конкуренції» від 11 січня 2001 року № 2210-III; ст. 40 Господарського кодексу України).

З огляду на зазначене, пропонуємо визначати такі санкції як організаційні. Крім того, види санкцій норм права за спрямованістю негативних наслідків пропонуємо доповнити санкціями організаційного характеру, що застосовуються до юридичних осіб. Таким чином, реалізація зазначеної пропозиції, на думку автора, заповнить прогалину в класифікації санкцій за вказаним вище критерієм.

Література

1. Скакун О.Ф. Теория государства и права (энциклопедический курс) учебник. – Х. : Эспада, 2005. – 840 с.
2. Загальна теорія права : підручник / за заг. ред. М.І. Козюбри. – К. : Ваіте, 2016. – 392 с.
3. Теорія держави і права. Академічний курс : підручник / за ред. О.В. Зайчука, Н.М. Оніщенко. – К. : Юрінком Інтер, 2006. – 688 с.
4. Теорія держави і права : підручник / кол. авт.; кер. авт. кол. канд. юрид. наук, проф. Ю.А. Ведерніков. – 3-тє вид., перероб. і доп. – Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2016; Ліра ЛТД. – 480 с.

Самотуга Андрій Валерійович

кандидат юридичних наук, доцент,
доцент кафедри загальноправових
дисциплін юридичного факультету
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

СУДДЯ ЯК СУБ'ЄКТ КОНСТИТУЦІЙНО-ПРАВОВОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ

Актуальним напрямом сучасної конституційно-правової науки є дослідження питання нормативно-правового регулювання конституційно-правової відповідальності в Україні, адже вона є однією з важливих та ефективних гарантій охорони Конституції України, правопорядку, прав і свобод людини й громадянина [1, с. 215]. Як стверджують деякі науковці, конституційна відповідальність, поряд із конституційним контролем і наглядом, зокрема конституційним правосуддям, та громадським контролем є складовою системи засобів забезпечення й охорони конституційного правопорядку [2, с. 9]. Більше того, така ознака конституційно-правової відповідальності, як її політичний характер, свідчить про те, що події останніх років висунули на порядок денний питання відповідальності не лише вищих посадових осіб держави, а й тих інституцій, які уповноважені від імені держави здійснювати правосуддя.

Між тим віднесення суддів та органів судової влади до суб'єктів конституційно-правової відповідальності не знайшло свого висвітлення у вітчизня-